

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De fruitione diuina in hac via, & in patria: ac de primo fructu spiritus
sancti, qui est charitas, quæ tria in nobis operatur. Cap. LII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

potest in id, in quod nō potest nuda virtus: & beatitudo in id, in quod non potest donum secundum rationem doni: & fructus in id, in quod non potest beatitudo sub ratione beatitudinis, quia non semper beatus, beatitudine viæ percipit fructus.

De fruitione diuina in hac via, & in patria: ac de primo fructu Spiritus sancti, qui est caritas, qua tria in nobis operatur. Cap. LII.

Sub umbra illius, quem desiderauerā, sedi. Fructus isti spiritus non dicuntur in nobis novos habitus, sed consolationum status, quibus Spiritus iustorum consolantur, & in eis delectantur, quæ delectationes consequuntur opera perfectā. Vnde, quia procedentes à Spiritu sancto mentem delectant, sicut fructus materialis procedens de arbore, percipitur cum quadam suauitate; ideo nomine singularium fructuum intelligitur ipsum opus cum delectatione ex ipso consequente, vel ipsa delectatio consequens ex opere: quam delectationē Deus summè requirit in opere, dicente Psalmista: *Delectare in Domino, & dabit tibi petiuites cordis tui.* Delectatio in Domino, est delectatio bonæ conscientie, & sapor castitatis, humilitatis, patientiæ, charitatis, mansuetudinis, & aliarum virtutum. Quæ delectatio maior est omnibus alijs delectationibus corporalibus. Et cum in his delectamur, in Domino delectamur. Amor enim verus, qui, secundum Gregorium, nunquam potest esse otiosus, sicut semper cogit ad praxim, & opera bona, licet eidem semper quædam fruitio comitatur, vel quidam amor fruitiuus. Et quanto magis sui vehementia, puritate ac perfectione propinquat amori æternō, tanto magis & ipsi fruitioni propinquat, quæ quiescere cogit in dulcedine diuini amoris: quod dicitur *in iugum Domini suauē*. De quo Bernardus: O iugum amoris Christi, quàm dulciter capis, quàm gloriose illaqueas, quàm fortiter stringis, quàm suauiter premis, quàm delectabiliter oneras: quia nimirum amor Christi est participatio quædam diuina natura in nobis, & per eam Trinitas habitat in nobis, sicut amans habitat in amato, & econuerso. Amor enim transfert amantem in amati similitudinem quantum potest, etiā quantum ad consimiles operationes arduorum & difficilium: & exinde redditur *in iugum Domini suauē*. Sicut enim, secundum Thomam in libro de Beatitudine, fruitio patriæ est delectatio proueniens ex perfecta cōiunctione intellectus, & affectus in Deū, utpote cum anima figit intellectum in

Psalm. 36.

Delectatio spiritus.

Matth. 11.

Fruitio patriæ.

æter-

aternitatem, immensitatem, bonitatem, largitatem, charitatem, & sic
 de ceteris attributis, statim affectus animæ delectatur in singulis intel-
 lectis, nec solum fruitor Deo in singulis, quæ in Deo sunt, sed etiam in
 singulis Angelis & Sanctis, ac in singulis virtutibus & donis eorū na-
 turalibus, & sic erit *Deus omnia in omnibus*. Tanta namque erit exin-
 de delectatio, quod intrare non poterit in animam, sed anima tota in-
 trabit in gaudium. Sic etiam suo modo perfecta fruitio viæ in Deum,
 est quidam amorosus & saporosus complexus dilecti in dilecto super
 omne desiderium: in quo complexu cogitur humanus spiritus expi-
 rare, liquare, destuere, & in fruitione vnum cum Deo fieri. Cui cum
 spiritus humanus perfecte coniunctus fuerit, iam non agere, sed figi
 videtur, & qui *spiritu Dei aguntur, hi filij Dei sunt*. Veruntamen hæc frui-
 tio paucissimorum est contemplatiuorum. Sed quanto magis huic cō-
 plexui proinquamus, tãto magis de hac fruitiōe participamus, quàm
 intimi Dei amici diuina dispensatione quandoque degustant, dicen-
 tes cum Psalmita: *Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quæ
 abscondisti timentibus te. Perfecisti eis, qui sperant in te, in conspectu fili-*
orum hominum. Quibus respondet Iesus in libro Apocalypsis: *Nemo
 nouit, nisi qui accipit*. Nam amantibus est nota dulcedo, quæ timentibus
 est abscondita. Tanta namque iucunditas & amabilitas est in Deo,
 quod ab anima cognitus, statim eam ad se trahit, ad similitudinē ada-
 mantis ferrum attrahētis, vt eam in se vehementer absorbeat. Ad quā
 dulcedinem suspiras Bernardus, ait: Non accessit cor meum o Domi-
 ne Deus ad multitudinem dulcedinis tuæ, *quæ abscondisti timentibus
 te*. Foris eius odore utique sustentor, quod est mihi super odorē bal-
 sami, cunctique generis suavis odoramenti. O Domine Deus, si tam
 nobilis est odor, quàm dulcis est sapor dulcedinis tuæ? Si tantæ vir-
 tutis est modica degustatio, quantum iucunditatis habet felix inebri-
 atio? Hæc tamen fruitio prauitiam requirit omnimodam pacem cor-
 dis, serenitatem mentis, & deificationem voluntatis. Oportet, in-
 quam, a vitiosis affectionibus, ab inordinatis passionibus, & tumultu-
 ois occupationibus cor esse purgatū & liberum, quod hanc suauitatē
 gustare debeat: quia nisi sincerū fuerit vas cordis, non percipiet suauit-
 atē spiritus, eò quod adhuc acescit ex face voluptatis. Et hæc est frui-
 tio, qua fruimur Deo, prout est possibile secundum modum viæ:
 quam utique fruitionem ordine congruo præcedere debet fruitio ve-
 rarum virtutum, quæ nos disponunt ad obtinendā diuinā fruitionē,
 L. I. 4. quas

1. Cor. 15.

Fruitio viæ.

Rom. 8.

Psal. 30.

Apoc. 2.
Amabilitas
in Deo.

quas omnes Apostolus in numero duodenario fructuum breuiter comprehendit, quia omnes actus virtutum, donorum, & beatitudinum, secundum quandam conuenientiam ad hos duodecim actus, vel fructus reduci possunt, utpote per quos mens hominis per processum sancti Spiritus per omnia bene disponitur secundum omnimodam diuinam conformitatem. Primus igitur fructus, & inter alios primatum obtinens, est charitas, tanquam caput virtutum & fructuum. De qua dicit Hieronymus. Quae alia virtus inter fructus spiritus habere debet primatum, nisi charitas? sine qua aliae virtutes non reputantur esse virtutes, sine qua etiam nulla virtus spiritualem gustum consequitur. Nam qui charitatem non habet, huic tanquam infirmo virtutes non sapiunt, eo quod charitas est dispositio gustus spiritualis, cui sapiunt res, prout sapere debent. Charitas etiam sanat omnes infirmitates spirituales quasi non fuissent, quia *charitas operit multitudinem peccatorum*: ex qua etiam vniuersa bona nascuntur, in quantum sunt meritoria, & omnes alij fructus gustum suum spiritualem ac fruitionem, sortiuntur. Haec autem charitas dum nominat habitum, est virtus Theologica, & maxima virtutum, iuxta illud: *Maiores autem horum est charitas*. De qua virtute apud Matthaeum datur *maximum & primum mandatum*. Dum vero nominat actum, sic est opus virtutis, quod etiam tenet primatum caelestium viarum, dicente Apostolo: *Adhuc excellentiorem viam vobis demonstro*. Dum denique nominat delectationem sequentem, tunc est fructus. Veruntamen charitas, prout est fructus, magnam in se requirit perfectionem. Et tria praesertim operatur in nobis. Primo, mentis omnimodam depurationem ab omnibus, quae diuinum amorem non redolent, & quandam viuacissimam in Deum adhaesionem, nihil amplectens, nisi diuinum beneplacitum, omnem iacturam in tempore & aeternitate sustinere parata propter Deum, sine omni cordis retractione. Quae nimirum adhaesio gratuita sic mentem Deo coniungit, quod ferè inadhæsibilis fit omni creato. Hinc prima dispositio mentis ad bonum, qua summo bono fruibilibiter adheret, est per amorem, quae est prima affectio, & radix omnium affectionum. Hinc merito prima ponitur inter fructus spiritus, in qua Spiritus sanctus specialiter datur sicut in propria similitudine, cum & ipse sit amor. Porro duo alia, quae charitas fructus operatur in nobis, vide prout immediatè sequitur,

De de-

Charitas.

1. Pet. 4.

Charitas habitus.

1. Cor. 13.

Matth. 22.

Charitas actus.

1. Cor. 12.

Charitas delectatio.

Charitatis

op. u. primum.

mum.